

Obres | D'aspectes de cultura contemporània passem a comentar una restauració. Un dels monuments romànics més interessants de la Garrotxa és el Sant Sepulcre de Palera, dins el municipi de Beuda, que gaudia d'indulgències similars a les obtingudes a Terra Santa, el que significà que es convertís, en altres moments, en un centre de viu pelegrinatge. Ara la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament han endegat un projecte de restauració del monument, del qual només resten l'església basilical i, dins el conjunt monàstic i en divers estat de conservació, parts de l'ala de llevant i de la de migjorn. L'església, però, va patir unes desencertades obres de restauració durant els primers anys de la dècada dels seixanta que destruïren una galilea romànica. Les obres que ara s'iniciaran poden servir per aclarir diversos interrogants de les dependències monacals, concebudes al voltant d'un claustre que no se sap si es va arribar a construir. Desitgem que la nova intervenció ens faci oblidar el mal record d'altres d'anteriors.

Sant Aniol no vol la pedrera | L'Associació Salvem Sant Aniol de Finestres ha donat a conèixer les dades d'una enquesta feta en aquest municipi, on la població s'ha manifestat majoritàriament en contra de la instal·lació d'una pedrera, projecte del qual es parla des de fa anys. Només un 1,2%, que equival a dues persones, estava d'acord a autoritzar-la. La major part del municipi també s'ha pronunciat a favor de conservar el poble, contenint-ne el creixement, consolidant-ne la població existent i potenciant-hi activitats

econòmiques d'empreses que ofereixin serveis relacionats amb l'entorn i el paisatge. Són dades importants a l'hora d'engegar el plantejament del nou Pla d'ordenació urbana de Sant Aniol, un dels municipis més ben conservats i desconeguts de la comarca.

EL GIRONÈS *dani vivern*

Qui no vulgui pols, que no vagi a Girona | *Quo usque tandem abutere, Salamaña, patientia nostra?* La desinformació gota a gota sobre les obres del TAV, les decisions sobre el terreny, entre passadissos, contrarellotge i contra natura, les prepotències gens *Adificants* i la improvisació comparable a la d'un estat de setge són la part bufonesca de la transformació de Girona -amb el *tacet* consistorial com a baix continu- en un camp de proves d'incongruència contrastada i de pronòstic reservat. Cada dia hi ha més carrers obstruïts, tallats, o en procés d'estar-ho: Oviedo, plaça d'Europa, Rafael Masó, Josep M. Gironella, Canonge Dorca, Tomàs Mieres, Ramon Turró... -bona part del sector Farinera i Güell, per no cansar el lector- i ja veurem si l'avinguda Tarradellas a Fontajau. Això per no parlar dels semàfors que s'hauran d'instal·lar a les rotondes del sector Mas Xirgu, on la bèstia subterrània anomenada cíclicament Gerunda començarà el seu recorregut com a tuneladora oficial de la ciutat.

ACN

La part més dramàtica del tot aquest anti-seny p(l)egat comença ara, amb la retirada de terra provenint de les excavacions: 500 camions diaris. Consulta l'oficina d'informació d'Adif a Girona, no m'han sabut concretar quants dies, setmanes o mesos durarà la broma, tot i la meua insistència per saber d'on han tret aquesta xifra. L'única concreció que n'he pogut treure és que les obres haurien d'acabar, segons la previsió, el 2012. Caram, quina novetat!

Com que tinc un cert esperit matemàtic, m'he proposat traduir 500 camions de terra i sorra humida a dies. Un metre cúbic de terra humida pesa 1,55 tones. Llavors tenim que el túnel per sota la ciutat ha de fer 4.606 metres de llargada per 12,1 de diàmetre. Volum del cilindre resultant: 529.690 m³ de terra, que en pes, doncs, són 821.020 t. Un camió pot portar un màxim de 40 tones, menys el seu pes brut, que en el cas dels vehicles usuals en aquestes obres és de 15 t, de manera que el màxim es redueix a 25 t. Així, 500 camions al dia per 25 t són 12.500 t diàries. Dividint 821.020 t per aquesta quantitat, tenim que l'extracció hauria de durar 65 dies laborables, és a dir, uns tres mesos.

No s'ho creuen ni ells. La tragèdia, però, és que ni tan sols ho saben.

El pla de Salt, terra de pas | Diu el conseller Quim Nadal que en cinc anys -mínim- tindrem carretera nova entre Salt i Amer, o entre Amer i Salt. I atenció: no ha dit *projecte*, sinó *carretera nova*. És una molt bona notícia. Per als de Bescanó, Salt, Sant Gregori, Anglès, etc., el Ter ja no serà la barrera la superació de la qual fa més de mig segle que

CARRETERADELAVERGONYA.COM

SALVEM SANT ANIOL

es reivindica, perquè l'obra comportarà un pas a la zona de Vilanna, i derivacions entre Salt, Sant Gregori i l'AP-7. Que l'Estat hagi aprovat, el novembre passat, l'ampliació de l'AP-7 a quatre carrils per sentit des de Fornells fins a Vilademuls –per tant, en el tram en què l'autopista circumval·la Girona– és l'altra bona notícia en l'entorn de les comunicacions viàries al Gironès. Confiam que tot plegat, però, no es converteixi en un desgavell com el de les comunicacions per via fèrria... perquè les darreres murmuracions sobre el pas dels trens de mercaderies a Girona-Salt paral·lelament a l'autopista no auguren res de bo per al ja esterrossat pla de Salt, per a les seves deveses ni per a l'execució de tants projectes que es trepitgen els uns als altres. ¿Tant costava fer la connexió entre el triangle Aeroport - Salt / Sant Gregori - Girona planificant racionalment el pas de la N-II, els trens de tota mena i l'AP-7? Si Vitrubí tornés... segurament no tindríem tants projectes faraònics, ni tant d'edifici públic on hi ha degoters només d'estrenar-lo

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Proposta original | Des que el Museu Darder de Banyoles té el pompós subtítol d'«Espai d'Interpretació de l'Estany», ha organitzat diverses exposicions temporals. La primera que fa en col·laboració amb el Consorci de l'Estany és «Aigües sorgents» i l'han

publicitat de manera brillant, irònica, atractiva, amb una sèrie de cartells i programes de mà de títols impactants: «L'estany de Banyoles és artificial», «Els americans perforen l'estanyol nou», «L'estanyol d'Espolla no existeix», «Elvis Presley i Marisol a l'estanyol de la Cendra», «A qui pertany l'estanyol de les Tres Creus?» i «L'estanyol de Can Ordís és innocent». Tant els tres àmbits (les mentides, les versions científiques i les curiositats) com el disseny i el muntatge audiovisual apropen el tema de la mostra a un públic poc acostumat a freqüentar els museus. L'exposició, «didàctica, interactiva i divertida», segons paraules de la regidora Núria Carreras, pretén difondre diversos aspectes sobre la formació de l'estany i altres surgències de la comarca, partint de diverses mentides popularment difoses... Així, l'últim element de l'exposició és un arxiu sonor, cedit per la família Leru, en què s'explica una de les històries més famoses sobre l'estany, la del venedor de cacauets presumptament desaparegut i trobat mesos més tard a Mallorca...

Anem a les Fires... | Si entenem per fira el que ens explica l'IEC, o sigui, la «concurrència en un temps i en un lloc determinats de venedors amb llur mercaderia i compradors», o, en una altra accepció, «exposició periòdica, en un espai construït expressament, de mostres de productes, principalment manufacturats», els pladestanyencs estem de sort perquè, a més de l'hivernal Fira de la Mel de Crespià, gaudim de les tardorenques Fira de l'All de

Cornellà de Terri i Fira de la Carbassa d'Espenellà. La primera ja fa catorze edicions que demostra la validesa de les paraules de Josep Pla a propòsit de la perfecció dels alls de la comarca. La segona acaba de celebrar la seva desena edició. Com que a totes les fires de gastronomia artesana s'hi troben els mateixos productes i, quasi, les mateixes botigues, si es va a Cornellà o a Espenellà és per trobar-hi una espurna d'originalitat. Així, a Cornellà és tasta el *botifall*, una botifarra feta amb all, i s'aprecia l'obra d'artesania que és l'enforcada d'all, amb una trena final que enamora. L'encant de la fira d'Espenellà és el concurs de carbasses: els darrers anys se n'han vist algunes que passaven dels 200 quilos.

També tardorenca és la Fira de Sant Martíà. Arriba a la seva 31a edició. Havia estat una fira eminentment agrícola; ara se centra, a més de l'activitat comercial i industrial de la comarca, en el món dels cavalls. S'hi celebren importants concursos morfològics (cavall de concurs, de pura sang àrab, de pura raça espanyola, de tir, híbrid i d'ase català), de carrusels, d'eslàlom a cavall (*pole bending*) i de cursa de barrils (*barrel racing*), a més de demostracions de volteig, de carruatges i de doma natural; atreu especialment l'atenció el partit de bàsquet a cavall. No cal dir que, com afirmaria el bovarià Monsieur Homais a *Le Fanal de Rouen*, l'assistència de públic fou massiva, l'èxit abassegador i «no cessà de regnar-hi la més gran cordialitat»...

PESTACATALUNYA

